

A1.30 Choroba i ból



- Übelkeit und Schmerzen ausdrücken
 Beschreiben Sie Ihren Gesundheitszustand in der Arztpraxis.

Lekarz	(Arzt)	Zdrowie	(Gesundheit)
Choroba	(Krankheit)	Zdrowy	(gesund)
Przeziębienie	(Erkältung)	Chory	(krank)
Grypa	(Grippe)	Chorować	(krank sein)
Objawy	(Symptome)	Kaszeć	(husten)
Gorączka	(Fieber)	Dzwonić	(anrufen)
Ból głowy	(Kopfschmerzen)	Pomagać	(helfen)
Ból gardła	(Halsschmerzen)	Boli mnie...	(Ich habe ... Schmerzen)
Ból brzucha	(Bauchschmerzen)	Mam grypę	(Ich habe Grippe)
Katar	(Schnupfen)	Mam gorączkę	(Ich habe Fieber)
Kaszel	(Husten)	Wracaj do zdrowia!	(Gute Besserung!)

1. Dialog: Mężczyzna źle się czuje i idzie do lekarza, żeby sprawdzić, co mu dolega.

- Pacjent:** Dzień dobry, Pani doktor. Od wczoraj bardzo źle się czuję. *(Guten Tag, Frau Doktor. Seit gestern fühle ich mich sehr schlecht.)*
- Lekarka:** Dzień dobry. Co dokładnie Panu dolega? *(Guten Tag. Was genau fehlt Ihnen?)*
- Pacjent:** Mam katar, boli mnie głowa i czuję się osłabiony. *(Ich habe Schnupfen, Kopfschmerzen und fühle mich schwach.)*
- Lekarka:** Rozumiem. Czy ma Pan też gorączkę albo dreszcze? *(Verstehe. Haben Sie auch Fieber oder Schüttelfrost?)*
- Pacjent:** Nie, tylko stan podgorączkowy. *(Nein, nur leichtes Fieber.)*
- Lekarka:** To wygląda na zwykłe przeziębienie, a nie na grypę. *(Das klingt nach einer normalen Erkältung, nicht nach einer Grippe.)*
- Pacjent:** Czyli to nic poważnego? Jaka jest różnica? *(Also ist das nichts Ernstes? Worin liegt der Unterschied?)*
- Lekarka:** Grypa zwykle zaczyna się nagle. Jest wysoka gorączka i bolą mięśnie. *(Die Grippe beginnt meist plötzlich. Sie geht mit hohem Fieber und Muskelschmerzen einher.)*
- Pacjent:** Rozumiem, całe szczęście. Mam dużo pracy w tym tygodniu. *(Verstanden, zum Glück. Ich habe diese Woche viel Arbeit.)*
- Lekarka:** W miarę możliwości proszę odpoczywać, pić dużo płynów i dobrze się wysypiać. *(Bitte ruhen Sie sich so viel wie möglich aus, trinken Sie viel und schlafen Sie gut.)*

1. Jakie objawy ma pacjent?

- a. Ma wysoką gorączkę i bolą go mięśnie. b. Ma kaszel i ból brzucha.
c. Boli go gardło i bardzo kaszle. d. Ma katar, ból głowy i jest osłabiony.

2. Co lekarka mówi o grypie?

- a. Grypa to zawsze tylko katar i ból głowy. b. Przy grypie nie ma gorączki, tylko stan podgorączkowy.
- c. Grypa zaczyna się nagle i jest wysoka gorączka. d. Grypa jest łżejsza niż przeziębienie.

1-d 2-c

2. Grammatik: Nomen im Genitiv: kogo? czego?

Der Genitiv antwortet auf die Fragen: kogo? czego? Wir verwenden ihn, um zu sagen, dass etwas fehlt, dass etwas jemanden/etwas betrifft, oder in einigen Ausdrücken mit Verben.



1. Substantive maskulinen Genus bekommen am häufigsten die Endungen -a (meist Namen von Personen und Tieren, aber auch einige andere Substantive) oder -u (bei Namen von Dingen, Materialien, Erscheinungen und abstrakten Begriffen).
2. Das feminine Genus bekommt meistens -y (nach den meisten Konsonanten) oder -i (nach k und g).
3. Das neutrale Genus bekommt die Endung -a.

Mianownik: kto? co? (Nominativ: wer? Dopełniacz: kogo? czego? (Genitiv: wen? was?)

	Mianownik: kto? co? (Nominativ: wer? Dopełniacz: kogo? czego? (Genitiv: wen? was?)	Dopełniacz: kogo? czego? (Genitiv: wen? wessen?)
rodzaj żeński (feminin)	głowa (Kopf)	Mam ból głowy (Ich habe Kopfschmerzen)
rodzaj męski (maskulin)	brzuch (Bauch)	Mam ból brzucha (Ich habe Bauchschmerzen)
rodzaj nijaki (neutral)	gardło (Hals)	Mam ból gardła (Ich habe Halsschmerzen)

1. Mam ból _____ i kaszel.

- a. głowę b. głowy c. głowa d. głowie

2. Mam ból _____, ale nie mam gorączki.

- a. brzuchu b. brzuchy c. brzuch d. brzucha

3. Od rana mam ból _____ i katar.

- a. gardła b. gardło c. gardłu d. gardle

4. Dziś nie ma _____, proszę zadzwonić jutro.

- a. lekarzem b. lekarzowi c. lekarza d. lekarz

1. głowy 2. brzucha 3. gardła 4. lekarza

3.Übungen

1. Ordne jeden Anfang mit dem richtigen Ende zu.

- | | |
|--------------------------------|---------------------------|
| a. Dzień dobry, mam gorączkę i | 1. przeziębienie. |
| b. Muszę dziś zadzwonić | 2. mam katar. |
| c. Boli mnie gardło i | 3. do lekarza rodzinnego. |
| d. Jestem chory, to chyba | 4. kaszlę od wczoraj. |



1-d: Guten Tag, ich habe Fieber und huste seit gestern. **2-c:** Ich muss heute bei meinem Hausarzt anrufen. **3-b:** Mein Hals tut weh und ich habe Schnupfen. **4-a:** Ich bin krank, das ist wohl eine Erkältung.

2. Arztpraxis: wann anrufen und was sagen (Audio in der App verfügbar)

Fülle die Lücken aus: zadzwonić, kaszlesz, chorujesz, chory, lekarzowi, gorączkę, objawy, kaszel

Przychodnia „Zdrowie” – informacja dla pacjentów. Jeśli jesteś _____ i masz _____ : katar, _____ , ból głowy lub ból gardła, możesz _____ i umówić wizytę. Gdy masz _____ , zostań w domu i zadzwoń do przychodni. Lekarz może też poprosić o krótką informację: od kiedy _____ i co dokładnie boli.

Na wizycie powiedz prosto: „Boli mnie głowa”, „Mam ból brzucha” albo „Mam gorączkę”. To pomaga _____ ocenić, czy to przeziębienie czy grypa. Jeśli _____ , powiedz, czy kaszel jest suchy. Pij dużo wody i odpoczywaj. Jeśli czujesz się bardzo słabo, dzwoń od razu. Wracaj do zdrowia!

Arztpraxis „Gesundheit” – Informationen für Patientinnen und Patienten. Wenn du krank bist und Symptome hast wie Schnupfen, Husten, Kopfschmerzen oder Halsschmerzen, kannst du anrufen und einen Termin vereinbaren. Wenn du Fieber hast, bleib zu Hause und ruf in der Praxis an. Der Arzt kann auch nach einer kurzen Auskunft fragen: seit wann du krank bist und was genau weh tut.

Beim Termin sag einfach: „Ich habe Kopfschmerzen”, „Ich habe Bauchschmerzen” oder „Ich habe Fieber”. Das hilft dem Arzt einzuschätzen, ob es eine Erkältung oder die Grippe ist. Wenn du hustest, sag, ob der Husten trocken ist. Trink viel Wasser und ruh dich aus. Wenn du dich sehr schwach fühlst, ruf sofort an. Gute Besserung!

3. Hören Sie sich die Audiofragmente an und wählen Sie die richtige Lösung aus.

- Dlaczego kobieta dzwoni do przychodni?
(Warum ruft die Frau in der Praxis an?)
 - Chce odwołać badanie, bo wyjeżdża.
 - Chce kupić lekarstwa w aptece.
 - Chce umówić wizytę, bo źle się czuje.
- Co Marek mówi o pracy?
(Was sagt Marek über die Arbeit?)
 - Dziś przychodzi normalnie, ale jest zmęczony.
 - Dziś pracuje krócej, bo ma spotkanie.
 - Dziś zostaje w domu, bo jest chory.



4. Wählen Sie die richtige Lösung

1. Dzień dobry, _____ od trzech dni i mam gorączkę. *(Guten Tag, ich bin seit drei Tagen krank und habe Fieber.)*
 a. chorujesz b. choruje c. chorują d. choruję
2. Pani doktor, _____ w nocy i mam katar. *(Frau Doktor, ich huste nachts und habe Schnupfen.)*
 a. kaszle b. kaszlisz c. kaszlę d. kaszlimy
3. Mój kolega z biura _____ i dziś nie przyszedł do pracy. *(Mein Kollege aus dem Büro ist krank und ist heute nicht zur Arbeit gekommen.)*
 a. chorujecie b. chorujemy c. choruje d. choruję

1. choruję 2. kaszlę 3. choruje

5. Rollenspiel: Vervollständige die Dialoge



a. Wizyta u lekarza rodzinnego

- Lekarz:** *Dzień dobry, co Panu dolega?*
(Guten Tag, was fehlt Ihnen?)
- Pacjent:** 1. _____
- Lekarz:** *Ma Pan też katar albo ból gardła?*
(Haben Sie auch Schnupfen oder Halsschmerzen?)
- Pacjent:** 2. _____

b. Telefon do szefa — jestem chory

- Pracownik:** 3. _____
- Szef:** *Co się dzieje? Jakie ma Pan objawy?*
(Was ist los? Welche Symptome haben Sie?)
- Pracownik:** 4. _____
- Szef:** *Dobrze, proszę odpocząć. Wracaj do zdrowia!*
(In Ordnung, bitte ruhen Sie sich aus. Gute Besserung!)

Beispielantworten:

1. Jestem chory. Mam gorączkę i kaszel. 2. Tak, boli mnie gardło i mam katar. Chyba to grypa. 3. Dzień dobry, dzwonię, bo jestem chory. 4. Mam przeziębienie: kaszlę i boli mnie głowa.

6. Übe zu zweit oder mit deiner Lehrkraft.

1. Jesteś w przychodni. Lekarz pyta: „Co panu/pani jest?” Odpowiedz krótko i powiedz, jakie masz objawy. (Użyj: przeziębienie, katar, kaszel)

2. Jesteś u lekarza. Lekarz pyta, gdzie boli. Powiedz, co boli i jak bardzo. (Użyj: boli mnie..., ból głowy, ból gardła)

7. WhatsApp

Cześć! Tu Marta z biura.

O **10:30** mamy krótkie spotkanie z zespołem. Czy będziesz dziś w pracy? Wczoraj mówiłeś/mówiłaś, że źle się czujesz.

Jeśli jesteś **chory/chora**, daj znać, co Ci jest (np. **gorączka, kaszel, katar**) i czy chcesz **zadzwoić** na 5 minut.



Schreibe eine passende Antwort: *Dziś nie przyjdę do pracy, bo jestem chory/chora. / Mam gorączkę i kaszel / Mam katar i ból głowy. / Mogę zadzwonić o ... / Nie mogę dziś mówić, ale jutro mogę.*

Wichtige Verben

Chorować (*krank sein*)

Czas teraźniejszy

ja	choruję
ty	chorujesz
on/ona/ono	choruje
my	chorujemy
wy	chorujecie
oni/one	chorują

Kasleć (*husten*)

Czas teraźniejszy

kaszlę
kaszlesz
kaszle
kaszlemy
kaszlecie
kaszlą